

ΙΠΠΙΑΣ ΕΛΑΤΤΩΝ

ΕΥΔΙΚΟΣ ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΙΠΠΙΑΣ

St. I
p. 363

ΕΥ. Σὺ δὲ δὴ τί σιγᾷς, ὦ Σώκρατες, Ἰππίου τοσαῦτα **a**
ἐπιδειξαμένον, καὶ οὐχὶ ἢ συνεπαινεῖς τι τῶν εἰρημένων ἢ
καὶ ἐλέγχεις, εἴ τί σοι μὴ καλῶς δοκεῖ εἰρηκέναι; ἄλλως τε
ἐπειδὴ καὶ αὐτοὶ λελείμμεθα, οἳ μάλιστ' ἂν ἀντιποιησαίμεθα
μετεῖναι ἡμῖν τῆς ἐν φιλοσοφίᾳ διατριβῆς. **5**

ΣΩ. Καὶ μὴν, ὦ Εὐδিকে, ἔστι γε ἂ ἡδέως ἂν πυθοίμην
Ἰππίου ὧν νυνδὴ ἔλεγεν περὶ Ὀμήρου. καὶ γὰρ τοῦ σοῦ **b**
πατρὸς Ἀπημάντου ἤκουον ὅτι ἡ Ἰλιάς κάλλιον εἶη ποίημα
τῷ Ὀμήρῳ ἢ ἡ Ὀδύσσεια, τοσοῦτ' ὃς κάλλιον, ὅσῳ ἀμεί-
νων Ἀχιλλεὺς Ὀδυσσεύς εἶη· ἐκότερον γὰρ τούτων τὸ μὲν
εἰς Ὀδυσσεά ἔφη πεποιῆσθαι, τὸ δ' εἰς Ἀχιλλέα. περὶ **5**
ἐκείνου οὖν ἡδέως ἂν, εἰ βουλομένῳ ἔστιν Ἰππία, ἀναπυθοί-
μην ὅπως αὐτῷ δοκεῖ περὶ τοῖν ἀνδρῶν τούτων, πότερον
ἀμείνω φησὶν εἶναι, ἐπειδὴ καὶ ἄλλα πολλὰ καὶ παντοδαπὰ **c**
ἡμῖν ἐπιδέδεικται καὶ περὶ ποιητῶν τε ἄλλων καὶ περὶ
Ὀμήρου.

ΕΥ. Ἀλλὰ δῆλον ὅτι οὐ φθονήσει Ἰππίας, ἐάν τι αὐτὸν
ἔρωτᾷς, ἀποκρίνεσθαι. ἢ γάρ, ὦ Ἰππία, ἐάν τι ἔρωτᾷ σε **5**
Σωκράτης, ἀποκρινῇ; ἢ πῶς ποιήσεις;

ΙΠ. Καὶ γὰρ ἂν δεινὰ ποιοίην, ὦ Εὐδিকে, εἰ Ὀλυμπίαζε
μὲν εἰς τὴν τῶν Ἑλλήνων πανήγυριν, ὅταν τὰ Ὀλύμπια ᾗ,
ἀεὶ ἐπανιῶν οἴκοθεν ἐξ Ἥλιδος εἰς τὸ ἱερὸν παρέχῳ ἑμαυτὸν **d**

a 4 καὶ T F : om. W
F : τῶν ποιημάτων T W

b 3 ὅσῳ W : ὅσον T F
c 5 ἀποκρίνεσθαι T W : ἀποκρίνασθαι F

b 4 τούτων

καὶ λέγοντα ὅτι ἂν τις βούληται ὦν ἂν μοι εἰς ἐπίδειξιν
 παρεσκευασμένον ἦ, καὶ ἀποκρινόμενον τῷ βουλομένῳ ὅτι
 ἂν τις ἐρωτᾷ, νῦν δὲ τὴν Σωκράτους ἐρώτησιν φύγοιμι.

364 ΣΩ. Μακάριόν γε, ὦ Ἰππία, πάθος πέπονθας, εἰ ἐκάστης
 Ὀλυμπιάδος οὕτως εὖελπῖς ὦν περὶ τῆς ψυχῆς εἰς σοφίαν
 ἀφικνῇ εἰς τὸ ἱερόν· καὶ θαυμάσαιμ' ἂν εἴ τις τῶν περὶ τὸ
 σῶμα ἀθλητῶν οὕτως ἀφόβως τε καὶ πιστευτικῶς ἔχων τῷ
 5 σώματι ἔρχεται αὐτόσε ἀγωνιούμενος, ὥσπερ σὺ φῆς τῇ
 διανοίᾳ.

ΙΠ. Εἰκότως, ὦ Σώκρατες, ἐγὼ τοῦτο πέπονθα· ἐξ οὗ
 γὰρ ἦργμαι Ὀλυμπιάσιν ἀγωνίζεσθαι, οὐδενὶ πώποτε κρείτ-
 τονι εἰς οὐδὲν ἐμαυτοῦ ἐνέτυχον.

b ΣΩ. Καλόν γε λέγεις, ὦ Ἰππία, καὶ τῇ Ἡλείῳ πόλει
 τῆς σοφίας ἀνάθημα τὴν δόξαν εἶναι τὴν σὴν καὶ τοῖς
 γονεῦσι τοῖς σοῖς. ἀτὰρ τί δὴ λέγεις ἡμῖν περὶ τοῦ Ἀχιλ-
 λέως τε καὶ τοῦ Ὀδυσσέως; πότερον ἀμείνω καὶ κατὰ τί
 5 φῆς εἶναι; ἡνίκα μὲν γὰρ πολλοὶ ἔνδον ἡμεῖν καὶ σὺ τὴν
 ἐπίδειξιν ἐποιοῦ, ἀπελείφθην σου τῶν λεγομένων—ᾧκνουν
 γὰρ ἐπανερέσθαι, διότι ὄχλος τε πολλὸς ἔνδον ἦν, καὶ μή
 σοι ἐμποδῶν εἶην ἐρωτῶν τῇ ἐπιδείξει—νῦν δὲ ἐπειδὴ ἐλάτ-
 τους τέ ἐσμεν καὶ Εὐδίκος ὅδε κελεύει ἐρέσθαι, εἰπέ τε καὶ
 c διδάξον ἡμᾶς σαφῶς, τί ἔλεγες περὶ τούτοις τοῖν ἀνδροῖν;
 πῶς διέκρινες αὐτούς;

ΙΠ. Ἄλλ' ἐγὼ σοι, ὦ Σώκρατες, ἐθέλω ἔτι σαφέστερον
 ἢ τότε διελθεῖν ἃ λέγω καὶ περὶ τούτων καὶ ἄλλων. φημί
 5 γὰρ Ὅμηρον πεποιηκέναι ἄριστον μὲν ἄνδρα Ἀχιλλέα τῶν
 εἰς Τροίαν ἀφικομένων, σοφώτατον δὲ Νέστορα, πολυτρο-
 πώτατον δὲ Ὀδυσσέα.

ΣΩ. Βαβαῖ, ὦ Ἰππία· ἂρ' ἂν τί μοι χαρίσαιο τοιόνδε,
 μή μου καταγελᾶν, ἐὰν μόγῃς μανθάνω τὰ λεγόμενα καὶ

d 2 μοι T W: ἐμοί F d 3 παρεσκευασμένον] παρεσκευασμένων
 Stallbaum b 2 εἶναι secl. Baumann: εἶναι οἶμαι ci. Vermehren
 c 3 ἔτι σαφέστερον T W: σαφέστερον ἔτι F c 4 ἄλλων T W:
 περὶ ἄλλων F c 9 μόγῃς F: μόλις T W

πολλάκις ἀνερρωτῶ; ἀλλὰ μοι πειρῶ πρῶως τε καὶ εὐκόλως d
ἀποκρίνεσθαι.

ΙΠ. Αἰσχροὺν γὰρ ἂν εἴη, ὦ Σώκρατες, εἰ ἄλλους μὲν
αὐτὰ ταῦτα παιδεύω καὶ ἀξιῶ διὰ ταῦτα χρήματα λαμβάνειν,
αὐτὸς δὲ ὑπὸ σοῦ ἐρωτώμενος μὴ συγγνώμην τ' ἔχοιμι καὶ 5
πρῶως ἀποκρινοίμην.

ΣΩ. Πάνυ καλῶς λέγεις. ἐγὼ γάρ τοι, ἡνίκα μὲν ἄριστον
τὸν Ἀχιλλέα ἔφησθα πεποιῆσθαι, ἐδόκουν σου μανθάνειν
ὅτι ἔλεγες, καὶ ἡνίκα τὸν Νέστορα σοφώτατον· ἐπειδὴ δὲ e
τὸν Ὀδυσσέα εἶπες ὅτι πεποιηκὼς εἴη ὁ ποιητῆς πολυτρο-
πώτατον, τοῦτο δ', ὥς γε πρὸς σὲ τάληθ' εἰρήσθαι, παντά-
πασιν οὐκ οἶδ' ὅτι λέγεις. καὶ μοι εἰπέ, ἂν τι ἐνθένδε
μᾶλλον μάθω· ὁ Ἀχιλλεὺς οὐ πολύτροπος τῷ Ὀμήρῳ 5
πεποιήται;

ΙΠ. Ἡκιστά γε, ὦ Σώκρατες, ἀλλ' ἀπλούστατος καὶ
ἀληθέστατος, ἐπεὶ καὶ ἐν Λιταῖς, ἡνίκα πρὸς ἀλλήλους
ποιεῖ αὐτοὺς διαλεγομένους, λέγει αὐτῷ ὁ Ἀχιλλεὺς πρὸς
τὸν Ὀδυσσέα—

10

Διογενὲς Λαερτιάδῃ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
χρὴ μὲν δὴ τὸν μῦθον ἀπηλεγέως ἀποειπεῖν,
ὥσπερ δὴ κρανέω τε καὶ ὥς τελέεσθαι οἶω·
ἐχθρὸς γάρ μοι κείνος ὁμῶς Ἀῖδαο πύλῃσιν,
ὅς χ' ἕτερον μὲν κεύθῃ ἐνὶ φρεσίν, ἄλλο δὲ εἴπη. b
αὐτὰρ ἐγὼν ἐρέω, ὥς καὶ τετελεσμένον ἔσται.

365

ἐν τούτοις δηλοῖ τοῖς ἔπεσιν τὸν τρόπον ἑκατέρου τοῦ ἀν-
δρός, ὥς ὁ μὲν Ἀχιλλεὺς εἴη ἀληθής τε καὶ ἀπλοῦς, ὁ δὲ
Ὀδυσσεὺς πολύτροπος τε καὶ ψευδής· ποιεῖ γὰρ τὸν Ἀχιλλέα 5
εἰς τὸν Ὀδυσσέα λέγοντα ταῦτα τὰ ἔπη.

e 7 καὶ ἀληθέστατος F : om. T W a 3 ὥσπερ T W F : ἥπερ S
cum libris Homericis (sed ὥσπερ M⁸) κρανέω Homeri vulg.: φρονέω
Aristarchus τελέεσθαι T : τετελέεσθαι W : τετελέσθαι F τελέ-
εσθαι οἶω] τετελεσμένον ἔσται S cum libris Homericis post οἶω sequi-
tur Π. 9. 311 ὥς μή μοι τρύζητε παρήμενοι ἄλλοθεν ἄλλος· b 2 ὥς καὶ
τετελεσμένον ἔσται Homeri vulg.: ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα Homeri A al.

ΣΩ. Νῦν ἤδη, ὦ Ἰππία, κινδυνεύω μανθάνειν ὃ λέγεις· τὸν πολύτροπον ψευδῇ λέγεις, ὥς γε φαίνεται.

- c ΠΙ. Μάλιστα, ὦ Σώκρατες· τοιοῦτον γὰρ πεποίηκεν τὸν Ὀδυσσεά Ὅμηρος πολλαχοῦ καὶ ἐν Ἰλιάδι καὶ ἐν Ὀδυσσεΐα.

ΣΩ. Ἐδόκει ἄρα, ὥς ἔοικεν, Ὅμηρῳ ἕτερος μὲν εἶναι ἀνὴρ ἀληθής, ἕτερος δὲ ψευδής, ἀλλ' οὐχ ὁ αὐτός.

- 5 ΠΙ. Πῶς γὰρ οὐ μέλλει, ὦ Σώκρατες;

ΣΩ. Ἥ καὶ σοὶ δοκεῖ αὐτῷ, ὦ Ἰππία;

ΠΙ. Πάντων μάλιστα· καὶ γὰρ ἂν δευνὸν εἴη εἰ μή.

- ΣΩ. Τὸν μὲν Ὅμηρον τοίνυν ἐάσωμεν, ἐπειδὴ καὶ
d ἀδύνατον ἐπανερέσθαι τί ποτε νοῶν ταῦτα ἐποίησεν τὰ ἔπη· σὺ δ' ἐπειδὴ φαίνῃ ἀναδεχόμενος τὴν αἰτίαν, καὶ σοὶ συνδοκεῖ ταῦτα ἅπερ φῆς Ὅμηρον λέγειν, ἀπόκριναι κοινῇ ὑπὲρ Ὀμήρου τε καὶ σαυτοῦ.

- 5 ΠΙ. Ἔσται ταῦτα· ἀλλ' ἐρώτα ἔμβραχυν ὅτι βούλει.

ΣΩ. Τοὺς ψευδεῖς λέγεις οἷον ἀδυνάτους τι ποιεῖν, ὥσπερ τοὺς κάμνοντας, ἢ δυνατοὺς τι ποιεῖν;—ΠΙ. Δυνατοὺς ἔγωγε καὶ μάλα σφόδρα ἄλλα τε πολλὰ καὶ ἐξαπατᾶν ἀνθρώπους.

- e —ΣΩ. Δυνατοὶ μὲν δῆ, ὥς ἔοικεν, εἰσὶ κατὰ τὸν σὸν λόγον καὶ πολύτροποι· ἢ γάρ;—ΠΙ. Ναί.—ΣΩ. Πολύτροποι δ' εἰσὶ καὶ ἀπατεῶνες ὑπὸ ἡλιθιότητος καὶ ἀφροσύνης, ἢ ὑπὸ πανουργίας καὶ φρονήσεώς τινος;—ΠΙ. Ὑπὸ πανουργίας

- 5 πάντων μάλιστα καὶ φρονήσεως.—ΣΩ. Φρόνιμοι μὲν ἄρα εἰσὶν, ὥς ἔοικεν.—ΠΙ. Ναὶ μὰ Δία, λίαν γε.—ΣΩ. Φρόνιμοι δὲ ὄντες οὐκ ἐπίστανται ὅτι ποιοῦσιν, ἢ ἐπίστανται;—

ΠΙ. Καὶ μάλα σφόδρα ἐπίστανται· διὰ ταῦτα καὶ κακουργοῦσιν.—ΣΩ. Ἐπιστάμενοι δὲ ταῦτα ἂ ἐπίστανται πότερον

- 10 ἀμαθεῖς εἰσιν ἢ σοφοί;—ΠΙ. Σοφοὶ μὲν οὖν αὐτά γε ταῦτα,
366 ἐξαπατᾶν.

ΣΩ. Ἐχε δῆ· ἀναμνησθῶμεν τί ἐστὶν ὃ λέγεις. τοὺς ψευδεῖς φῆς εἶναι δυνατοὺς καὶ φρονίμους καὶ ἐπιστήμονας

c 3 εἶναι ἀνὴρ T W : ἀνὴρ εἶναι F
βραχεῖ F ὅτι T W : ὅπερ F
om. T W

d 5 ἔμβραχυν T W : ἐν
e 7 ὅτι ποιοῦσιν ἢ ἐπίστανται F :

καὶ σοφοὺς εἰς ἅπερ ψευδεῖς;—ΙΠ. Φημὶ γὰρ οὖν.—
 ΣΩ. Ἄλλους δὲ τοὺς ἀληθεῖς τε καὶ ψευδεῖς, καὶ ἐναντιω- 5
 τάτους ἀλλήλοις;—ΙΠ. Λέγω ταῦτα.—ΣΩ. Φέρε δὴ· τῶν
 μὲν δυνατῶν τινας καὶ σοφῶν, ὡς ἔοικεν, εἰσὶν οἱ ψευδεῖς
 κατὰ τὸν σὸν λόγον.—ΙΠ. Μάλιστα γέ. —ΣΩ. Ὅταν δὲ
 λέγῃς δυνατοὺς καὶ σοφοὺς εἶναι τοὺς ψευδεῖς εἰς αὐτὰ b
 ταῦτα, πότερον λέγεις δυνατοὺς εἶναι ψεύδεσθαι ἐὰν βού-
 λωνται, ἢ ἀδυνάτους εἰς ταῦτα ἅπερ ψεύδονται;—ΙΠ. Δυνα-
 τοὺς ἔγωγε.—ΣΩ. Ὡς ἐν κεφαλαίῳ ἄρα εἰρησθαι, οἱ ψευδεῖς
 εἰσὶν οἱ σοφοί τε καὶ δυνατοὶ ψεύδεσθαι.—ΙΠ. Ναί.— 5
 ΣΩ. Ἀδύνατος ἄρα ψεύδεσθαι ἀνὴρ καὶ ἀμαθὴς οὐκ ἂν εἴη
 ψευδής.—ΙΠ. Ἐχει οὕτως.—ΣΩ. Δυνατὸς δέ γ' ἐστὶν
 ἕκαστος ἄρα, ὃς ἂν ποιῇ τότε ὃ ἂν βούληται, ὅταν βού-
 ληται· οὐχ ὑπὸ νόσου λέγω ἐξειργόμενον οὐδὲ τῶν τοιούτων, c
 ἀλλὰ ὥσπερ σὺ δυνατὸς εἶ γράψαι τοῦμόν ὄνομα ὅταν
 βούλῃ, οὕτω λέγω. ἢ οὐχ, ὃς ἂν οὕτως ἔχῃ, καλεῖς σὺ
 δυνατόν;—ΙΠ. Ναί.

ΣΩ. Λέγε δὴ μοι, ὦ Ἰππία, σὺ σὺ μέντοι ἔμπειρος εἶ 5
 λογισμῶν καὶ λογιστικῆς;—ΙΠ. Πάντων μάλιστα, ὦ Σώ-
 κρατες.—ΣΩ. Οὐκοῦν εἰ καὶ τίς σε ἔροιτο τὰ τρις ἑπτακόσια
 ὀπόσος ἐστὶν ἀριθμός, εἰ βούλοιο, πάντων τάχιστα καὶ
 μάλιστ' ἂν εἴποις τάληθῇ περὶ τούτου;—ΙΠ. Πάνυ γε.— d
 ΣΩ. Ἄρα ὅτι δυνατώτατός τε εἶ καὶ σοφώτατος κατὰ ταῦτα;
 —ΙΠ. Ναί.—ΣΩ. Πότερον οὖν σοφώτατός τε εἶ καὶ δυνα-
 τώτατος μόνον, ἢ καὶ ἄριστος ταῦτα ἅπερ δυνατώτατός τε
 καὶ σοφώτατος, τὰ λογιστικά;—ΙΠ. Καὶ ἄριστος δήπου, ὦ 5
 Σώκρατες.—ΣΩ. Τὰ μὲν δὴ ἀληθῇ σὺ ἂν δυνατώτατα εἴποις
 περὶ τούτων· ἢ γάρ;—ΙΠ. Οἶμαι ἔγωγε.—ΣΩ. Τί δὲ τὰ e
 ψευδῇ περὶ τῶν αὐτῶν τούτων; καὶ μοι, ὥσπερ τὰ πρότερα,
 γενναίως καὶ μεγαλοπρεπῶς ἀπόκριναι, ὦ Ἰππία· εἴ τίς σε

b 4 ὡς ἐν T (sed ὡς supra versum) F: ἐν W b 5 οἱ F: om.
 T W b 7 δέ γ' F: δ' T W c 3 ἢ T W: ἢ in marg. f: ἀρ' F
 c 5 δὴ μοι T W: δέ μοι F c 7 σε T W et in marg. f: om. F
 d 1 μάλιστα λέγοις ἀληθῇ F d 6 δὴ T W et suprascr. f: om. F
 29*

- ξροίτο τὰ τρις ἑπτακόσια πόσα ἐστὶ, πότερον σὺ ἂν μάλιστα
 5 ψεύδοιο καὶ ἀεὶ κατὰ ταῦτα ψευδῇ λέγοις περὶ τούτων, βου-
 λόμενος ψεύδεσθαι καὶ μηδέποτε ἀληθῇ ἀποκρίνεσθαι, ἢ ὁ
 367 ἀμαθὴς εἰς λογισμοὺς δύναιτ' ἂν σοῦ μᾶλλον ψεύδεσθαι
 βουλομένον; ἢ ὁ μὲν ἀμαθὴς πολλάκις ἂν βουλόμενος ψευδῇ
 λέγειν τἀληθῇ ἂν εἴποι ἄκων, εἰ τύχοι, διὰ τὸ μὴ εἰδέναι,
 σὺ δὲ ὁ σοφός, εἴπερ βούλοιο ψεύδεσθαι, ἀεὶ ἂν κατὰ τὰ
 5 αὐτὰ ψεύδοιο;—ΙΠ. Ναί, οὕτως ἔχει ὥς σὺ λέγεις.—
 ΣΩ. Ὁ ψευδὴς οὖν πότερον περὶ μὲν τᾶλλα ψευδὴς ἐστίν,
 οὐ μέντοι περὶ ἀριθμόν, οὐδὲ ἀριθμῶν ἂν ψεύσαιο;—
 ΙΠ. Καὶ ναὶ μὰ Δία περὶ ἀριθμόν.—ΣΩ. Θῶμεν ἄρα καὶ
 τοῦτο, ὦ Ἰππία, περὶ λογισμόν τε καὶ ἀριθμόν εἶναι τινα
 b ἄνθρωπον ψευδῇ;—ΙΠ. Ναί.—ΣΩ. Τίς οὖν ἂν εἴη οὗτος;
 οὐχὶ δεῖ ὑπάρχειν αὐτῷ, εἴπερ μέλλει ψευδὴς ἔσεσθαι, ὥς
 σὺ ἄρτι ὠμολόγεις, δυνατὸν εἶναι ψεύδεσθαι; ὁ γὰρ ἀδύ-
 νατος ψεύδεσθαι, εἰ μέμνησαι, ὑπὸ σοῦ ἐλέγετο ὅτι οὐκ ἂν
 5 ποτε ψευδὴς γένοιτο.—ΙΠ. Ἀλλὰ μέμνημαι καὶ ἐλέχθη
 οὕτως.—ΣΩ. Οὐκοῦν ἄρτι ἐφάνης σὺ δυνατώτατος ὢν ψεύ-
 δεσθαι περὶ λογισμῶν;—ΙΠ. Ναί, ἐλέχθη γέ τοι καὶ τοῦτο.
 c —ΣΩ. Ἄρ' οὖν καὶ δυνατώτατος εἶ ἀληθῇ λέγειν περὶ
 λογισμῶν;—ΙΠ. Πάνυ γε.—ΣΩ. Οὐκοῦν ὁ αὐτὸς ψευδῇ
 καὶ ἀληθῇ λέγειν περὶ λογισμῶν δυνατώτατος· οὗτος δ' ἐστίν
 ὁ ἀγαθὸς περὶ τούτων, ὁ λογιστικός.—ΙΠ. Ναί.—ΣΩ. Τίς
 5 οὖν ψευδὴς περὶ λογισμὸν γίγνεται, ὦ Ἰππία, ἄλλος ἢ ὁ
 ἀγαθός; ὁ αὐτὸς γὰρ καὶ δυνατός· οὗτος δὲ καὶ ἀληθής.—
 ΙΠ. Φαίνεται.—ΣΩ. Ὅρᾳς οὖν ὅτι ὁ αὐτὸς ψευδὴς τε καὶ
 ἀληθὴς περὶ τούτων, καὶ οὐδὲν ἀμείνων ὁ ἀληθὴς τοῦ ψευ-

α 7 ἀριθμόν corr. Ven. 185 : ἀριθμῶν T W F ἀριθμῶν scr. Ven.
 185 : ἀριθμόν T W F ἂν T W F sed δη suprascr. W ψεύσαιο
 T W : ψεύδοιο F α 8 θῶμεν] φῶμεν Schanz b 2 αὐτῷ
 F : αὐτὸν T W f ὥς T W f : ὁ F b 6 ὢν T W F sed εἶναι
 suprascr. W b 7 λογισμῶν corr. Coisl. : λογισμὸν T W F
 c 3 δυνατώτατος F : δυνατὸς T W f οὗτος . . . c 4 λογιστικός secl.
 Bekker c 5 λογισμὸν F : λογισμῶν T W c 6 ὁ αὐτὸς F :
 οὗτος T W

δοῦς; ὁ αὐτὸς γὰρ δὴπου ἐστὶ καὶ οὐκ ἐναντιώτατα ἔχει, d
ὥσπερ σὺ ᾧου ἄρτι.

ΙΠ. Οὐ φαίνεται ἐνταῦθά γε.

ΣΩ. Βούλει οὖν σκεψώμεθα καὶ ἄλλοι;

ΙΠ. Εἰ [ἄλλως] γε σὺ βούλει.

5

ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ γεωμετρίας ἔμπειρος εἶ;—ΙΠ. Ἔγωγε.

—ΣΩ. Τί οὖν; οὐ καὶ ἐν γεωμετρίᾳ οὕτως ἔχει· ὁ αὐτὸς
δυνατώτατος ψεύδεσθαι καὶ ἀληθῆ λέγειν περὶ τῶν διαγραμ-
μάτων, ὁ γεωμετρικός;—ΙΠ. Ναί.—ΣΩ. Περὶ ταῦτα οὖν
ἀγαθὸς ἄλλος τις ἢ οὗτος;—ΙΠ. Οὐκ ἄλλος.—ΣΩ. Οὐκ- e
οὖν ὁ ἀγαθὸς καὶ σοφὸς γεωμέτρης δυνατώτατός γε
ἀμφοτέρω; καὶ εἴπερ τις ἄλλος ψευδῆς περὶ διαγράμματα,
οὗτος ἂν εἴη, ὁ ἀγαθός; οὗτος γὰρ δυνατός, ὁ δὲ κακὸς
ἀδύνατος ἦν ψεύδεσθαι· ὥστε οὐκ ἂν γένοιτο ψευδῆς ὁ 5
μὴ δυνάμενος ψεύδεσθαι, ὥς ὠμολόγηται.—ΙΠ. Ἔστι
ταῦτα.

ΣΩ. Ἔτι τοίνυν καὶ τὸν τρίτον ἐπισκεψώμεθα, τὸν
ἀστρονόμον, ἧς αὖ σὺ τέχνης ἔτι μᾶλλον ἐπιστήμων οἶε
εἶναι ἢ τῶν ἔμπροσθεν. ἢ γάρ, ᾧ Ἰππία;—ΙΠ. Ναί.— 368

ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ ἐν ἀστρονομίᾳ ταῦτά ταῦτά ἐστιν;—
ΙΠ. Εἰκός γε, ᾧ Σώκρατες.—ΣΩ. Καὶ ἐν ἀστρονομίᾳ ἄρα
εἴπερ τις καὶ ἄλλος ψευδῆς, ὁ ἀγαθὸς ἀστρονόμος ψευδῆς
ἔσται, ὁ δυνατὸς ψεύδεσθαι. οὐ γὰρ ὅ γε ἀδύνατος· ἀμαθὴς 5
γάρ.—ΙΠ. Φαίνεται οὕτως.—ΣΩ. Ὁ αὐτὸς ἄρα καὶ ἐν
ἀστρονομίᾳ ἀληθὴς τε καὶ ψευδῆς ἔσται.—ΙΠ. Ἐοικεν.

ΣΩ. Ἰθὶ δὴ, ᾧ Ἰππία, ἀνέδην οὕτως ἐπίσκειναι κατὰ
πασῶν τῶν ἐπιστημῶν, εἴ που ἔστιν ἄλλως ἔχον ἢ οὕτως. b
πάντως δὲ πλείστας τέχνας πάντων σοφώτατος εἶ ἀνθρώ-
πων, ὥς ἐγὼ ποτέ σου ἤκουον μεγαλαυχουμένου, πολλὴν
σοφίαν καὶ ζηλωτὴν σαυτοῦ διεξιόντος ἐν ἀγορᾷ ἐπὶ ταῖς
τραπέζαις. ἐφησθα δὲ ἀφικέσθαι ποτὲ εἰς Ὀλυμπίαν ἃ 5

d 5 ἄλλως secl. Bekker a 2 ταῦτά ταῦτα Tf: ταῦτα WF
a 5 οὐ γὰρ . . . ἀμαθὴς γάρ secl. Schanz b 5 ἀ εἶχες T W f (sed
χ ex emend. T): ἀεὶ χθές F

εἶχες περὶ τὸ σῶμα ἅπαντα σαυτοῦ ἔργα ἔχων· πρῶτον
 μὲν δακτύλιον—ἐντεῦθεν γὰρ ἤρχου—ὃν εἶχες σαυτοῦ ἔχειν
 c ἔργον, ὡς ἐπιστάμενος δακτυλίους γλύφειν, καὶ ἄλλην
 σφραγίδα σὸν ἔργον, καὶ στλεγγίδα καὶ λήκυθον ἃ αὐτὸς
 ἡργάσω· ἔπειτα ὑποδήματα ἃ εἶχες ἔφησθα αὐτὸς σκυτοτο-
 μῆσαι, καὶ τὸ ἱμάτιον ὑφῆναι καὶ τὸν χιτωνίσκον· καὶ ὃ γε
 5 πᾶσιν ἔδοξεν ἀτοπώτατον καὶ σοφίας πλείστης ἐπίδειγμα,
 ἐπειδὴ τὴν ζώνην ἔφησθα τοῦ χιτωνίσκου, ἣν εἶχες, εἶναι
 μὲν οἶαι αἱ Περσικαὶ τῶν πολυτελῶν, ταύτην δὲ αὐτὸς πλέξαι·
 πρὸς δὲ τούτοις ποιήματα ἔχων ἐλθεῖν, καὶ ἔπη καὶ τραγωδίας
 d καὶ διθυράμβους, καὶ καταλογάδην πολλοὺς λόγους καὶ
 παντοδαποὺς συγκειμένους· καὶ περὶ τῶν τεχνῶν δὴ ὦν
 ἄρτι ἐγὼ ἔλεγον ἐπιστήμων ἀφικέσθαι διαφερόντως τῶν
 ἄλλων, καὶ περὶ ῥυθμῶν καὶ ἁρμονιῶν καὶ γραμμάτων ὀρθό-
 5 τητος, καὶ ἄλλα ἔτι πρὸς τούτοις πάνυ πολλά, ὡς ἐγὼ δοκῶ
 μνημονεύειν· καίτοι τό γε μνημονικὸν ἐπελαθόμεν σου, ὡς
 ἔοικε, τέχνημα, ἐν ᾧ σὺ οἶε λαμπρότατος εἶναι· οἶμαι δὲ καὶ
 e ἄλλα πάμπολλα ἐπιλελῆσθαι. ἀλλ' ὅπερ ἐγὼ λέγω, καὶ εἰς
 τὰς σαυτοῦ τέχνας βλέψας—ἱκαναὶ δέ—καὶ εἰς τὰς τῶν
 ἄλλων εἰπέ μοι, ἐάν που εὕρης ἐκ τῶν ὁμολογημένων ἐμοί
 τε καὶ σοί, ὅπου ἐστὶν ὁ μὲν ἀληθής, ὁ δὲ ψευδής, χωρὶς καὶ
 5 οὐχ ὁ αὐτός; ἐν ᾗτινι βούλει σοφία τοῦτο σκέψαι ἢ πανουργία
 369 ἢ ὅτιοῦν χαίρεις ὀνομάζων· ἀλλ' οὐχ εὐρήσεις, ὦ ἑταῖρε—
 οὐ γὰρ ἔστιν—ἐπεὶ σὺ εἰπέ.

ΙΠ. Ἄλλ' οὐκ ἔχω, ὦ Σώκρατες, νῦν γε οὕτως.

ΣΩ. Οὐδέ γε ἔξεις, ὡς ἐγὼ οἶμαι· εἰ δ' ἐγὼ ἀληθῆ λέγω,
 5 μέμνησαι ὃ ἡμῖν συμβαίνει ἐκ τοῦ λόγου, ὦ Ἰππία.

ΙΠ. Οὐ πάνυ τι ἐννοῶ, ὦ Σώκρατες, ὃ λέγεις.

ΣΩ. Νυνὶ γὰρ ἴσως οὐ χρῆι τῷ μνημονικῷ τεχνήματι—

b6 ἔργα T W f: om. F c2 στλεγγίδα W t: σλεγγίδα T:
 στεγγίδα F c3 ἔπειτα T W f: ἐπὶ τὰ F c6 ἐπειδὴ T W F:
 secl. Ast: ἐπιδεικνὺς vel ἐπιδείξας fuisse susp. Schanz d2 τεχνῶν]
 τε τεχνῶν Baumann d3 ἐπιστήμων f: ἐπιστήμην F: ἐπιστημῶν
 T W e3 που T W: ποτε F a7 χρῆ t: χρῆ T F: χρῆ W

δῆλον γὰρ ὅτι οὐκ οἶει δεῖν—ἀλλὰ ἐγὼ σε ὑπομνήσω. οἶσθα
ὅτι τὸν μὲν Ἀχιλλέα ἔφησθα ἀληθῆ εἶναι, τὸν δὲ Ὀδυσσεά
ψευδῆ καὶ πολύτροπον;

b

ΙΠ. Ναί.

ΣΩ. Νῦν οὖν αἰσθάνῃ ὅτι ἀναπέφανται ὁ αὐτὸς ὢν
ψευδῆς τε καὶ ἀληθής, ὥστε εἰ ψευδῆς ὁ Ὀδυσσεὺς ἦν, καὶ
ἀληθῆς γίγνεται, καὶ εἰ ἀληθῆς ὁ Ἀχιλλεύς, καὶ ψευδῆς, 5
καὶ οὐ διάφοροι ἀλλήλων οἱ ἄνδρες οὐδ' ἐναντίοι, ἀλλ'
ὅμοιοι;

ΙΠ. ὦ Σώκρατες, ἀεὶ σύ τινος τοιούτους πλέκεις λόγους,
καὶ ἀπολαμβάνων δ' ἂν ᾗ δυσχερέστατον τοῦ λόγου, τούτου
ἔχῃ κατὰ σμικρὸν ἐφαπτόμενος, καὶ οὐχ ὅλῳ ἀγωνίζῃ τῷ c
πράγματι περὶ ὅτου ἂν ὁ λόγος ᾗ· ἐπεὶ καὶ νῦν, ἐὰν βούλῃ,
ἐπὶ πολλῶν τεκμηρίων ἀποδείξω σοι ἱκανῶς λόγῳ Ὅμηρον
Ἀχιλλέα πεποιηκέναι ἀμείνω Ὀδυσσέως καὶ ἀψευδῆ, τὸν δὲ
δολερόν τε καὶ πολλὰ ψευδόμενον καὶ χείρῳ Ἀχιλλέως. 5
εἰ δὲ βούλει, σὺ αὖ ἀντιπαράβαλλε λόγον παρὰ λόγον, ὥς ὁ
ἕτερος ἀμείνων ἐστί· καὶ μᾶλλον εἴσονται οὗτοι ὁπότερος
ἀμεινων λέγει.

ΣΩ. ὦ Ἰππία, ἐγὼ τοι οὐκ ἀμφισβητῶ μὴ οὐχὶ σὲ εἶναι d
σοφώτερον ἢ ἐμέ· ἀλλ' ἀεὶ εἴωθα, ἐπειδάν τις λέγῃ τι,
προσέχειν τὸν νοῦν, ἄλλως τε καὶ ἐπειδάν μοι δοκῇ σοφὸς
εἶναι ὁ λέγων, καὶ ἐπιθυμῶν μαθεῖν ὅτι λέγει διαπυρθάνομαι
καὶ ἐπανασκοπῶ καὶ συμβιβάζω τὰ λεγόμενα, ἵνα μάθω· ἐὰν 5
δὲ φαῦλος δοκῇ μοι εἶναι ὁ λέγων, οὔτε ἐπανερωτῶ οὔτε
μοι μέλει ὦν λέγει. καὶ γνώσῃ τούτῳ οὗς ἂν ἐγὼ ἡγῶμαι
σοφοὺς εἶναι· εὐρήσεις γάρ με λιπαρῇ ὄντα περὶ τὰ λεγό-
μενα ὑπὸ τούτου καὶ πυρθανόμενον παρ' αὐτοῦ, ἵνα μαθῶν e
τι ὠφεληθῶ. ἐπεὶ καὶ νῦν ἐννεόηκα σοῦ λέγοντος, ὅτι ἐν
τοῖς ἔπεσιν οἷς σὺ ἄρτι ἔλεγες, ἐνδεικνύμενος τὸν Ἀχιλλέα

c 1 οὐχ ὅλῳ T W f: οὐδ' ὅλως F c 5 πολλὰ ψευδόμενον T W :
ψευδόμενον πολλὰ F d 2 τι T f: τί W: om. F d 7 τοῦτῳ T:
τοῦτο W: τοῦτ' ἢ F (γρ. τούτου in marg. f) e 2 ἐπεὶ καὶ νῦν T W :
καὶ νῦν ἐπεὶ F

εἰς τὸν Ὀδυσσέα λέγειν ὡς ἀλαζόνα ὄντα, ἄτοπόν μοι δοκεῖ
 5 εἶναι, εἰ σὺ ἀληθῆ λέγεις, ὅτι ὁ μὲν Ὀδυσσεὺς οὐδαμοῦ
 370 φαίνεται ψευσάμενος, ὁ πολύτροπος, ὁ δὲ Ἀχιλλεὺς πολύ-
 τροπὸς τις φαίνεται κατὰ τὸν σὸν λόγον· ψεύδεται γοῦν.
 προειπὼν γὰρ ταῦτα τὰ ἔπη, ἅπερ καὶ σὺ εἶπες ἄρτι—

ἐχθρὸς γάρ μοι κείνους ὁμῶς Ἀἶδαο πύλησιν,
 5 ὅς χ' ἕτερον μὲν κεύθη ἐνὶ φρεσίν, ἄλλο δὲ εἶπη,
 b ὀλίγον ὕστερον λέγει ὡς οὗτ' ἂν ἀναπεισθείη ὑπὸ τοῦ
 Ὀδυσσέως τε καὶ τοῦ Ἀγαμέμνονος οὔτε μένοι τὸ παράπαν
 ἐν τῇ Τροίᾳ, ἀλλ'—

αὔριον ἱρὰ Διὶ ῥέξας, φησί, καὶ πᾶσι θεοῖσιν,
 5 νηήσας εἶ νῆας, ἐπὴν ἄλαδε προερύσσω,
 ὄψεαι, αἶ κ' ἐθέλῃσθα καὶ αἶ κέν τοι τὰ μεμήλη,
 ἦρι μάλ' Ἑλλήσποντον ἐπ' ἰχθυόεντα πλεύσας
 c νῆας ἐμάς, ἐν δ' ἄνδρας ἐρεσσέμεναι μεμαῶτας·
 εἰ δέ κεν εὐπλοῖην δώῃ κλυτὸς Ἑννοσίγαιος,
 ἥματί κεν τριτάτῳ Φθίην ἐρίβωλον ἰκοίμην.

ἔτι δὲ πρότερον τούτων πρὸς τὸν Ἀγαμέμνονα λοιδορούμενος
 5 εἶπεν—

νῦν δ' εἴμι Φθίηνδ', ἐπεὶ ἡ πολὺ λωῖὸν ἔστιν
 οἴκαδ' ἵμεν σὺν νηυσὶ κορωνίσιν, οὐδέ σ' ὀλώ
 d ἐνθάδ' ἄτιμος ἐὼν ἄφενος καὶ πλοῦτον ἀφύξειν.

ταῦτα εἰπὼν τοτὲ μὲν ἐναντίον τῆς στρατιᾶς ἀπάσης, τοτὲ
 δὲ πρὸς τοὺς ἑαυτοῦ ἐταίρους, οὐδαμοῦ φαίνεται οὔτε παρα-
 σκευσάμενος οὔτ' ἐπιχειρήσας καθέλκειν τὰς ναῦς ὡς ἀπο-
 5 πλευσούμενος οἴκαδε, ἀλλὰ πάνν γενναίως ὀλιγορῶν τοῦ
 τάλῃθι λέγειν. ἐγὼ μὲν οἶν, ᾧ Ἰππία, καὶ ἐξ ἀρχῆς σε
 ἡρόμην ἀπορῶν ὁπότερος τούτοις τοῖν ἀνδροῖν ἀμείνων
 e πεποίηται τῷ ποιητῇ, καὶ ἡγούμενος ἀμφοτέρω ἀρίστῳ εἶναι

a 1 ψευσάμενος T W f: ψευδόμενος F b 6 αἶκ' T W Homeri ad
 L al.: αἶ κε F: ἦν S cum Homeri vulg. c 6 ἐπεὶ ἡ T W: ἐπειδὴ F
 λωῖόν T W: λωόν F: φέρτερον libri Homericī d 2 ἀπάσης F:
 πάσης T W

καὶ δύσκριτον ὁπότερος ἀμείνων εἴη καὶ περὶ ψεύδους καὶ ἀληθείας καὶ τῆς ἄλλης ἀρετῆς· ἀμφοτέρω γὰρ καὶ κατὰ τοῦτο παραπλησιῶ ἐστὸν.

ΙΠ. Οὐ γὰρ καλῶς σκοπεῖς, ὦ Σώκρατες. ἃ μὲν γὰρ ὁ 5
Ἀχιλλεὺς ψεύδεται, οὐκ ἐξ ἐπιβουλῆς φαίνεται ψευδόμενος
ἀλλ' ἄκων, διὰ τὴν συμφορὰν τὴν τοῦ στρατοπέδου ἀνα-
γκασθεὶς καταμείναι καὶ βοηθῆσαι· ἃ δὲ ὁ Ὀδυσσεύς, ἐκὼν
τε καὶ ἐξ ἐπιβουλῆς.

ΣΩ. Ἐξαπατᾷς με, ὦ φίλτατε Ἰππία, καὶ αὐτὸς τὸν 10
Ὀδυσσέα μιμῇ.

ΙΠ. Οὐδαμῶς, ὦ Σώκρατες· λέγεις δὴ τί καὶ πρὸς τί; 371

ΣΩ. Ὅτι οὐκ ἐξ ἐπιβουλῆς φῆς τὸν Ἀχιλλεῖα ψεύδε-
σθαι, ὃς ἦν οὕτω γόης καὶ ἐπίβουλος πρὸς τῇ ἀλαζονείᾳ,
ὥς πεποίηκεν Ὅμηρος, ὥστε καὶ τοῦ Ὀδυσσέως τοσοῦτον
φαίνεται φρονεῖν πλέον πρὸς τὸ ῥαδίως λαυθάνειν αὐτὸν 5
ἀλαζονευόμενος, ὥστε ἐναντίον αὐτοῦ αὐτὸς ἐαυτῷ ἐτόλμα
ἐναντία λέγειν καὶ ἐλάσθαι τὸν Ὀδυσσέα· οὐδὲν γοῦν
φαίνεται εἰπὼν πρὸς αὐτὸν ὥς αἰσθανόμενος αὐτοῦ ψευ-
δομένου ὁ Ὀδυσσεύς.

ΙΠ. Ποῖα δὴ ταῦτα λέγεις, ὦ Σώκρατες;

ΣΩ. Οὐκ οἶσθα ὅτι λέγων ὕστερον ἢ ὥς πρὸς τὸν
Ὀδυσσέα ἔφη ἅμα τῇ ἡοὶ ἀποπλευσεῖσθαι, πρὸς τὸν Αἴαντα
οὐκ αὖ φησιν ἀποπλευσεῖσθαι, ἀλλὰ ἄλλα λέγει; 5

ΙΠ. Ποῦ δὴ;

ΣΩ. Ἐν οἷς λέγει—

οὐ γὰρ πρὶν πολέμοιο μεδήσομαι αἱματόεντος,
πρὶν γ' υἱὸν Πριάμοιο δαΐφρονος, Ἐκτορα δῖον, c
Μυρμιδόνων ἐπὶ τε κλισίας καὶ νῆας ἰκέσθαι
κτείνοντ' Ἀργείους, κατὰ τε φλέξαι πυρὶ νῆας·

a 1 δὴ] δὲ δὴ scr. recc. a 3 τῇ ἀλαζονείᾳ Bekker: τὴν ἀλαζονείαν
T W F a 8 αὐτὸν ψευδόμενον F b 3 ἢ ὥς W F: πῶς T
b 8 μεδήσομαι T W: μελήσομαι F: μεθήσομαι vulg. c 3 κτείνοντ'
T W: κτείναντ' F κατὰ τε φλέξαι T W f (sed σμν suprascr. W):
κατέφλεξε F: κατὰ τε σμῦξαι S cum Homeri vulg.

ἀμφὶ δέ μιν τῇ ᾗ κλισίῃ καὶ νηὶ μελαίνῃ

5 Ἔκτορα καὶ μεμαῶτα μάχης σχήσεσθαι οἶω.

σὺ δὲ οὖν, ὦ Ἴππία, πότερον οὕτως ἐπιλήσμονα οἶει εἶναι
d τὸν τῆς Θέτιδος τε καὶ ὑπὸ τοῦ σοφωτάτου Χείρωνος πεπαι-
δευμένον, ὥστε ὀλίγον πρότερον λουδοροῦντα τοὺς ἀλαζόνας
τῇ ἐσχάτῃ λουδορίᾳ αὐτὸν παραχρήμα πρὸς μὲν τὸν Ὀδυσσέα
φάναι ἀποπλευσεῖσθαι, πρὸς δὲ τὸν Αἴαντα μενεῖν, ἀλλ' οὐκ
5 ἐπιβουλευόντά τε καὶ ἡγούμενον ἀρχαῖον εἶναι τὸν Ὀδυσσέα
καὶ αὐτοῦ αὐτῷ τούτῳ τῷ τεχνάζειν τε καὶ ψεῦδεσθαι περιέ-
σεσθαι;

Π. Οὐκ οὖν ἔμοιγε δοκεῖ, ὦ Σώκρατες· ἀλλὰ καὶ αὐτὰ
e ταῦτα ὑπὸ εὐνοίας ἀναπεισθεὶς πρὸς τὸν Αἴαντα ἄλλα εἶπεν
ἢ πρὸς τὸν Ὀδυσσέα· ὁ δὲ Ὀδυσσεὺς ἅ τε ἀληθῆ λέγει,
ἐπιβουλεύσας ἀεὶ λέγει, καὶ ὅσα ψεύδεται, ὡσαύτως.

Σ. Ἀμείνων ἄρ' ἐστίν, ὥς ἔοικεν, ὁ Ὀδυσσεὺς Ἀχιλ-
5 λέως.

Π. Ἦκιστα γε δήπου, ὦ Σώκρατες.

Σ. Τί δέ; οὐκ ἄρτι ἐφάνησαν οἱ ἐκόντες ψευδόμενοι
βελτίους ἢ οἱ ἄκοντες;

Π. Καὶ πῶς ἄν, ὦ Σώκρατες, οἱ ἐκόντες ἀδικοῦντες καὶ
372 ἐκόντες ἐπιβουλεύσαντες καὶ κακὰ ἐργασάμενοι βελτίους ἂν
εἶεν τῶν ἀκόντων, οἷς πολλὴ δοκεῖ συγγνώμη εἶναι, ἔαν μὴ
εἰδώς τις ἀδικήσῃ ἢ ψεύσῃται ἢ ἄλλο τι κακὸν ποιήσῃ; καὶ
οἱ νόμοι δήπου πολὺ χαλεπώτεροί εἰσι τοῖς ἐκούσι κακὰ
5 ἐργαζομένοις καὶ ψευδομένοις ἢ τοῖς ἄκουσιν.

Σ. Ὅρᾳς, ὦ Ἴππία, ὅτι ἐγὼ ἀληθῆ λέγω, λέγων ὥς
b λιπαρῆς εἰμι πρὸς τὰς ἐρωτήσεις τῶν σοφῶν; καὶ κινδυνεύω
ἐν μόνον ἔχειν τοῦτο ἀγαθόν, τᾶλλα ἔχων πάνυ φαῦλα·
τῶν μὲν γὰρ πραγμάτων ἢ ἔχει ἔσθλα, καὶ οὐκ οἶδ' ὅπῃ
ἐστί. τεκμήριον δέ μοι τούτου ἱκανόν, ὅτι ἐπειδὴν συγγέ-
5 νωμαί τῳ ὑμῶν τῶν εὐδοκιμούντων ἐπὶ σοφίᾳ καὶ οἷς οἱ

c 4 μιν T W : μὴν F : τοι libri Homericī d 1 τε T W f : om. F
d 2 ἀλαζόνας T W : ἄλλους F d 4 μενεῖν] μένειν T W F e 1 εὐ-
νοίας F : εὐηθείας T W f

Ἕλληνες πάντες μάρτυρές εἰσι τῆς σοφίας, φαίνομαι οὐδὲν
 εἰδώς· οὐδὲν γάρ μοι δοκεῖ τῶν αὐτῶν καὶ ὑμῖν, ὥς ἔπος
 εἰπεῖν. καίτοι τί μείζον ἀμαθίας τεκμήριον ἢ ἐπειδάν τις c
 σοφοῖς ἀνδράσι διαφέρεται; ἐν δὲ τοῦτο θαυμάσιον ἔχω
 ἀγαθόν, ὃ με σφύζει· οὐ γὰρ αἰσχύνομαι μανθάνων, ἀλλὰ
 πυνθάνομαι καὶ ἐρωτῶ καὶ χάριν πολλὴν ἔχω τῷ ἀποκρινο-
 μένῳ, καὶ οὐδένα πώποτε ἀπεστέρησα χάριτος. οὐ γὰρ πώ- 5
 ποτε ἔξαρκος ἐγενόμην μαθόν τι, ἐμαυτοῦ ποιούμενος τὸ
 μάθημα εἶναι ὥς εὖρημα· ἀλλ' ἐγκωμιάζω τὸν διδάξαντά με
 ὥς σοφὸν ὄντα, ἀποφαίνων ἃ ἔμαθον παρ' αὐτοῦ. καὶ δὴ καὶ
 νῦν ἃ σὺ λέγεις οὐχ ὁμολογῶ σοι, ἀλλὰ διαφέρομαι πάννυ d
 σφόδρα· καὶ τοῦτ' εἶ οἶδα ὅτι δι' ἐμὲ γίγνεται, ὅτι τοιοῦτός
 εἰμι οἷόσπερ εἰμί, ἵνα μηδὲν ἐμαυτὸν μείζον εἴπω. ἐμοὶ
 γὰρ φαίνεται, ὧ Ἰππία, πᾶν τοῦναντίον ἢ ὃ σὺ λέγεις· οἱ
 βλάπτουντες τοὺς ἀνθρώπους καὶ ἀδικοῦντες καὶ ψευδόμενοι 5
 καὶ ἑξαπατῶντες καὶ ἀμαρτάνουντες ἐκόντες ἀλλὰ μὴ ἄκοντες,
 βελτίους εἶναι ἢ οἱ ἄκοντες. ἐνίοτε μέντοι καὶ τοῦναντίον
 δοκεῖ μοι τούτων καὶ πλανῶμαι περὶ ταῦτα, δῆλον ὅτι διὰ
 τὸ μὴ εἰδέναι· νυνὶ δὲ ἐν τῷ παρόντι μοι ὥσπερ κατηβολὴ e
 περιελήλυθεν, καὶ δοκοῦσί μοι οἱ ἐκόντες ἑξαμαρτάνουντες
 περὶ τι βελτίους εἶναι τῶν ἀκόντων. αἰτιῶμαι δὲ τοῦ νῦν
 παρόντος παθήματος τοὺς ἐμπροσθεν λόγους αἰτίους εἶναι,
 ὥστε φαίνεσθαι νῦν ἐν τῷ παρόντι τοὺς ἄκοντας τούτων 5
 ἕκαστα ποιῶντας πονηροτέρους ἢ τοὺς ἐκόντας. σὺ οὖν
 χάρισαι καὶ μὴ φθονήσης ἰάσασθαι τὴν ψυχὴν μου· πολὺ
 γάρ τοι μείζον με ἀγαθὸν ἐργάσῃ ἀμαθίας παύσας τὴν ψυχὴν 373
 ἢ νόσου τὸ σῶμα. μακρὸν μὲν οὖν λόγον εἰ 'θέλεις λέγειν,
 προλέγω σοι ὅτι οὐκ ἂν με ἰάσαιο—οὐ γὰρ ἂν ἀκολουθήσαιμι
 —ὥσπερ δὲ ἄρτι εἰ 'θέλεις μοι ἀποκρίνεσθαι, πάννυ ὀνήσεις,
 οἶμαι δὲ οὐδ' αὐτὸν σὲ βλαβήσεσθαι. δικαίως δ' ἂν καὶ σὲ 5
 παρακαλοῖην, ὧ παῖ Ἀπημάντου· σὺ γάρ με ἐπήρας Ἰππία

c 1 τί WF: om. T

a 4 ἀποκρίνεσθαι TW: ἀποκρίνασθαι F

a 5 δικαίως δ' ἂν TWf: καὶ ὥς ἂν F

a 6 ἐπήρας F: ἐπήρας T:

ἀπήρας W

διαλέγεσθαι, καὶ νῦν, ἔαν μή μοι ἐθέλῃ Ἰππίας ἀποκρίνεσθαι, δέου αὐτοῦ ὑπὲρ ἐμοῦ.

ΕΥ. Ἄλλ', ὦ Σώκρατες, οἶμαι οὐδὲν δεήσεσθαι Ἰππίαν
b τῆς ἡμετέρας δεήσεως· οὐ γὰρ τοιαῦτα αὐτῷ ἐστὶ τὰ προειρη-
μένα, ἀλλ' ὅτι οὐδενὸς ἂν φύγοι ἀνδρὸς ἐρώτησιν. ἦ γάρ,
ὦ Ἰππία; οὐ ταῦτα ἦν ἃ ἔλεγες;

ΙΠ. Ἐγωγε· ἀλλὰ Σωκράτης, ὦ Εὐδিকে, ἀεὶ ταραττει ἐν
5 τοῖς λόγοις καὶ ἔοικεν ὥσπερ κακουργοῦντι.

ΣΩ. Ὡ βέλτιστε Ἰππία, οὔτι ἐκὼν γε ταῦτα ἐγὼ ποιῶ—
σοφὸς γὰρ ἂν ἦ καὶ δεινὸς κατὰ τὸν σὸν λόγον—ἀλλὰ ἄκων,
ὥστε μοι συγγνώμην ἔχε· φῆς γὰρ αὖ δεῖν, ὅς ἂν κακουργῇ
ἄκων, συγγνώμην ἔχειν.

c ΕΥ. Καὶ μηδαμῶς γε, ὦ Ἰππία, ἄλλως ποίει, ἀλλὰ καὶ
ἡμῶν ἔνεκα καὶ τῶν προειρημένων σοι λόγων ἀποκρίνου ἃ ἂν
σε ἐρωτᾷ Σωκράτης.

ΙΠ. Ἄλλ' ἀποκρινούμαι, σοῦ γε δεομένου. ἀλλ' ἐρώτα
5 ὅτι βούλει.

ΣΩ. Καὶ μὴν σφόδρα γε ἐπιθυμῶ, ὦ Ἰππία, διασκέψασθαι
τὸ νυνδὴ λεγόμενον, πότεροί ποτε ἀμείνους, οἱ ἐκόντες ἢ οἱ
ἄκοντες ἀμαρτάνοντες. οἶμαι οὖν ἐπὶ τὴν σκέψιν ὀρθότατ'
ἂν ὧδε ἐλθεῖν. ἀλλ' ἀπόκριναι· καλεῖς τινα δρομέα ἀγαθόν;

d —ΙΠ. Ἐγωγε.—ΣΩ. Καὶ κακόν;—ΙΠ. Ναί.—ΣΩ. Οὐκοῦν
ἀγαθὸς μὲν ὁ εὖ θέων, κακὸς δὲ ὁ κακῶς;—ΙΠ. Ναί.—ΣΩ.
Οὐκοῦν ὁ βραδέως θέων κακῶς θεῖ, ὁ δὲ ταχέως εὖ;—ΙΠ. Ναί.
—ΣΩ. Ἐν δρόμῳ μὲν ἄρα καὶ τῷ θεῖν τάχος μὲν ἀγαθόν,
5 βραδυντῆς δὲ κακόν;—ΙΠ. Ἀλλὰ τί μέλλει;—ΣΩ. Πότερος
οὖν ἀμείνων δρομεύς, ὁ ἐκὼν βραδέως θέων ἢ ὁ ἄκων;—
ΙΠ. Ὁ ἐκὼν.—ΣΩ. Ἄρ' οὖν οὐ ποιεῖν τί ἐστὶ τὸ θεῖν;
—ΙΠ. Ποιεῖν μὲν οὖν.—ΣΩ. Εἰ δὲ ποιεῖν, οὐ καὶ ἐργάζεσθαι
e τι;—ΙΠ. Ναί.—ΣΩ. Ὁ κακῶς ἄρα θέων κακὸν καὶ αἰσχροὺν
ἐν δρόμῳ τοῦτο ἐργάζεται;—ΙΠ. Κακόν· πῶς γὰρ οὔ;—
ΣΩ. Κακῶς δὲ θεῖ ὁ βραδέως θέων;—ΙΠ. Ναί.—ΣΩ.

Οὐκοῦν ὁ μὲν ἀγαθὸς ὁρομεὺς ἐκὼν τὸ κακὸν τοῦτο ἐργά-
 ζεται καὶ τὸ αἰσχροῦν, ὁ δὲ κακὸς ἄκων;—ΙΠ. Ἐοικέν γε.— 5
 ΣΩ. Ἐν δρόμῳ μὲν ἄρα πονηρότερος ὁ ἄκων κακὰ ἐργαζό-
 μενος ἢ ὁ ἐκὼν;—ΙΠ. Ἐν δρόμῳ γε.—ΣΩ. Τί δ' ἐν πάλῃ; 374
 πότερος παλαιστῆς ἀμείνων, ὁ ἐκὼν πίπτων ἢ ὁ ἄκων;—
 ΙΠ. Ὁ ἐκὼν, ὡς ἔοικεν.—ΣΩ. Πονηρότερον δὲ καὶ αἰσχιον
 ἐν πάλῃ τὸ πίπτειν ἢ τὸ καταβάλλειν;—ΙΠ. Τὸ πίπτειν.—
 ΣΩ. Καὶ ἐν πάλῃ ἄρα ὁ ἐκὼν τὰ πονηρὰ καὶ αἰσchrὰ ἐργαζό- 5
 μενος βελτίων παλαιστῆς ἢ ὁ ἄκων.—ΙΠ. Ἐοικεν.—ΣΩ.
 Τί δὲ ἐν τῇ ἄλλῃ πάσῃ τῇ τοῦ σώματος χρεῖα; οὐχ ὁ βελτίων
 τὸ σῶμα δύναται ἀμφοτέρω ἐργάζεσθαι, καὶ τὰ ἰσχυρὰ καὶ τὰ
 ἀσθενῆ, καὶ τὰ αἰσchrὰ καὶ τὰ καλά· ὥστε ὅταν κατὰ τὸ σῶμα b
 πονηρὰ ἐργάζεται, ἐκὼν ἐργάζεται ὁ βελτίων τὸ σῶμα, ὁ δὲ
 πονηρότερος ἄκων;—ΙΠ. Ἐοικεν καὶ τὰ κατὰ τὴν ἰσχὺν οὕτως
 ἔχειν.

ΣΩ. Τί δὲ κατ' εὐσχημοσύνην, ὦ Ἰππία; οὐ τοῦ βελτίονος 5
 σώματός ἐστιν ἐκόντος τὰ αἰσchrὰ καὶ πονηρὰ σχήματα σχη-
 ματίζειν, τοῦ δὲ πονηροτέρου ἄκωντος; ἢ πῶς σοι δοκεῖ;—
 ΙΠ. Οὕτως.—ΣΩ. Καὶ ἀσχημοσύνη ἄρα ἢ μὲν ἐκούσιος
 πρὸς ἀρετῆς ἐστιν, ἢ δὲ ἀκούσιος πρὸς πονηρίας σώματος. c
 —ΙΠ. Φαίνεται.—ΣΩ. Τί δὲ φωνῆς περί λεγεις; ποτέραν
 φῆς εἶναι βελτίω, τὴν ἐκουσίως ἀπάδουσαν ἢ τὴν ἀκουσίως;
 —ΙΠ. Τὴν ἐκουσίως.—ΣΩ. Μοχθηροτέραν δὲ τὴν ἀκουσίως;
 —ΙΠ. Ναί.—ΣΩ. Δέξαιο δ' ἂν πότερον τὰγαθὰ κεκτήσθαι 5
 ἢ τὰ κακά;—ΙΠ. Τὰγαθά.—ΣΩ. Πότερον οὖν ἂν δέξαιο
 πόδας κεκτήσθαι ἐκουσίως χωλαίνοντας ἢ ἀκουσίως;—
 ΙΠ. Ἐκουσίως.—ΣΩ. Χωλεία δὲ ποδῶν οὐχὶ πονηρία καὶ d
 ἀσχημοσύνη ἐστίν;—ΙΠ. Ναί.—ΣΩ. Τί δέ; ἀμβλυωπία
 οὐ πονηρία ὀφθαλμῶν;—ΙΠ. Ναί.—ΣΩ. Ποτέρους οὖν ἂν
 βούλοιο ὀφθαλμοὺς κεκτήσθαι καὶ ποτέροις συνεῖναι; οἷς
 ἐκὼν ἂν τις ἀμβλυώττοι καὶ παρορόῃ ἢ οἷς ἄκων;—ΙΠ. Οἷς 5

a 3 ὡς ἔοικε F: ἔοικεν T W
 b 3 καὶ τὰ T W F: om. recc.

a 7 posterius τῇ secl. Bekker
 b 6 σχήματα T W: om. F

έκών.—ΣΩ. Βελτίω ἄρα ἤγησαι τῶν σαντοῦ τὰ ἐκουσίως
 πονηρὰ ἐργαζόμενα ἢ τὰ ἀκουσίως;—ΙΠ. Τὰ γοῦν τοιαῦτα.
 —ΣΩ. Οὐκοῦν πάντα, οἶον καὶ ὦτα καὶ ῥίνας καὶ στόμα καὶ
 πάσας τὰς αἰσθήσεις, εἰς λόγος συνέχει, τὰς μὲν ἀκόντως
 e κακὰ ἐργαζόμενας ἀκτῆτους εἶναι ὡς πονηρὰς οὔσας, τὰς δὲ
 ἐκουσίως κτητὰς ὡς ἀγαθὰς οὔσας.—ΙΠ. Ἐμοιγε δοκεῖ.—
 ΣΩ. Τί δέ; ὀργάνων ποτέρων βελτίων ἢ κοινωνία, οἷς ἐκών
 τις κακὰ ἐργάζεται ἢ οἷς ἄκων; οἶον πηδάλιον ᾧ ἄκων κακῶς
 5 τις κυβερνήσει βέλτιον ἢ ᾧ ἐκών;—ΙΠ. Ὡς ἐκών.—ΣΩ. Οὐ
 καὶ τόξον ὡσαύτως καὶ λύρα καὶ αὐλοὶ καὶ τᾶλλα σύμπαντα;
 375 —ΙΠ. Ἀληθῆ λέγεις.—ΣΩ. Τί δέ; ψυχὴν κεκτηῖσθαι ἵππου,
 ἢ ἐκών τις κακῶς ἱππεύσει, ἄμεινον ἢ (ἢ) ἄκων;—ΙΠ. Ἐνὶ
 ἐκών.—ΣΩ. Ἀμείνων ἄρα ἐστίν.—ΙΠ. Ναί.—ΣΩ. Τῇ
 ἀμείνουνι ἄρα ψυχῇ ἵππου τὰ τῆς ψυχῆς ἔργα ταύτης τὰ
 5 πονηρὰ ἐκουσίως ἂν ποιοῖ, τῇ δὲ τῆς πονηρᾶς ἀκουσίως;—
 ΙΠ. Πάνυ γε.—ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ κυνὸς καὶ τῶν ἄλλων ζώων
 πάντων;—ΙΠ. Ναί.—ΣΩ. Τί δὲ δῆ; ἀνθρώπου ψυχὴν
 ἐκτεῖσθαι τοξότου ἄμεινόν ἐστιν, ἥτις ἐκουσίως ἀμαρτάνει
 b τοῦ σκοποῦ, ἢ ἥτις ἀκουσίως;—ΙΠ. Ἦτις ἐκουσίως.—ΣΩ.
 Οὐκοῦν καὶ αὕτη ἀμείνων εἰς τοξικὴν ἐστιν;—ΙΠ. Ναί.—
 ΣΩ. Καὶ ψυχὴ ἄρα ἀκουσίως ἀμαρτάνουσα πονηροτέρα ἢ
 ἐκουσίως;—ΙΠ. Ἐν τοξικῇ γε.—ΣΩ. Τί δ' ἐν ἱατρικῇ; οὐχὶ
 5 ἢ ἐκοῦσα κακὰ ἐργαζομένη περὶ τὰ σώματα ἱατρικωτέρα;—
 ΙΠ. Ναί.—ΣΩ. Ἀμείνων ἄρα αὕτη ἐν ταύτῃ τῇ τέχνῃ τῆς
 μὴ [ἱατρικῆς].—ΙΠ. Ἀμείνων.—ΣΩ. Τί δέ; ἢ κιθαριστικω-
 τέρα καὶ αὐλητικωτέρα καὶ τᾶλλα πάντα τὰ κατὰ τὰς τέχνας
 c τε καὶ τὰς ἐπιστήμας, οὐχὶ ἢ ἀμείνων ἐκοῦσα τὰ κακὰ ἐργά-
 ζεται καὶ τὰ αἰσχροὶ καὶ ἐξαμαρτάνει, ἢ δὲ πονηροτέρα
 ἄκουσα;—ΙΠ. Φαίνεται.—ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν που τὰς γε τῶν

δ 9 ἀκόντως T W F: ἀκουσίως Cobet
 ἀμείνων T W ἢ add. corr. Coisl.
 τῇ δὲ τῆς πονηρίας T f: τῇ δὲ τῇ πονηρᾷ F: τῇ δὲ ψυχῇ τῇ πονηρᾷ Schanz
 α 8 ἄμεινον F: ἀμείνονος T W
 β 7 ἱατρικῆς secl. Schleiermacher
 α 2 ἄμεινον f: ἄμεινον F:
 α 5 τῇ δὲ τῆς πονηρᾶς W:
 β 2 καὶ F: om. T W
 c 1 τε T W: om. F

δούλων ψυχὰς κεκτῆσθαι δεξαίμεθ' ἂν μᾶλλον τὰς ἐκουσίως
ἢ τὰς ἀκουσίως ἀμαρτανούσας τε καὶ κακουργούσας, ὥς 5
ἀμείνους οὖσας εἰς ταῦτα.—ΙΠ. Ναί.—ΣΩ. Τί δέ; τὴν
ἡμετέραν αὐτῶν οὐ βουλοίμεθ' ἂν ὥς βελτίστην ἐκτῆσθαι;—
ΙΠ. Ναί.—ΣΩ. Οὐκοῦν βελτίων ἔσται, ἐὰν ἐκοῦσα κακουργῇ d
τε καὶ ἐξαμαρτάνῃ, ἢ ἐὰν ἄκουσα;

ΙΠ. Δεινὸν μεντὰν εἶη, ὦ Σώκρατες, εἰ οἱ ἐκόντες
ἀδικοῦντες βελτίους ἔσονται ἢ οἱ ἄκουτες.

ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν φαίνονταί γε ἐκ τῶν εἰρημένων. 5

ΙΠ. Οὐκ οὖν ἔμοιγε.

ΣΩ. Ἐγὼ δ' ὦρην, ὦ Ἰππία, καὶ σοὶ φανῆναι. πάλιν δ'
ἀπόκριναι· ἡ δικαιοσύνη οὐχὶ ἢ δυνάμεις τίς ἐστίν ἢ ἐπιστήμη
ἢ ἀμφότερα; ἢ οὐκ ἀνάγκη ἔν γε τι τούτων εἶναι τὴν
δικαιοσύνην;—ΙΠ. Ναί.—ΣΩ. Οὐκοῦν εἰ μὲν δυνάμεις ἐστι e
τῆς ψυχῆς ἢ δικαιοσύνη, ἢ δυνατωτέρα ψυχῇ δικαιοτέρα
ἐστί; βελτίων γάρ που ἡμῖν ἐφάνη, ὦ ἄριστε, ἢ τοιαύτη.—
ΙΠ. Ἐφάνη γάρ.—ΣΩ. Τί δ' εἰ ἐπιστήμη; οὐχ ἢ σοφω-
τέρα ψυχῇ δικαιοτέρα, ἢ δὲ ἀμαθεστέρα ἀδικωτέρα;—(ΙΠ. 5
Ναί.)—ΣΩ. Τί δ' εἰ ἀμφότερα; οὐχ ἢ ἀμφοτέρας ἔχουσα,
ἐπιστήμην καὶ δύνάμιν, δικαιοτέρα, ἢ δ' ἀμαθεστέρα ἀδικω-
τέρα; οὐχ οὕτως ἀνάγκη ἔχειν;—ΙΠ. Φαίνεται.—ΣΩ.
Οὐκοῦν ἢ δυνατωτέρα καὶ σοφωτέρα αὕτη ἀμείνων οὖσα
ἐφάνη καὶ ἀμφότερα μᾶλλον δυναμένη ποιεῖν, καὶ τὰ 10
καλὰ καὶ τὰ αἰσχυρά, περὶ πᾶσαν ἐργασίαν;—ΙΠ. Ναί.— 376
ΣΩ. Ὅταν ἄρα τὰ αἰσχυρὰ ἐργάζηται, ἐκοῦσα ἐργάζεται
διὰ δύνάμιν καὶ τέχνην· ταῦτα δὲ δικαιοσύνης φαίνεται, ἥτοι
ἀμφότερα ἢ τὸ ἕτερον.—ΙΠ. Ἐοικεν.—ΣΩ. Καὶ τὸ μὲν γε
ἀδικεῖν κακὰ ποιεῖν ἐστίν, τὸ δὲ μὴ ἀδικεῖν καλά.—ΙΠ. Ναί. 5
—ΣΩ. Οὐκοῦν ἢ δυνατωτέρα καὶ ἀμείνων ψυχῇ, ὅταν περ
ἀδικῇ, ἐκοῦσα ἀδικήσῃ, ἢ δὲ πονηρὰ ἄκουσα;—ΙΠ. Φαίνεται.
—ΣΩ. Οὐκοῦν ἀγαθὸς ἀνὴρ ὁ τὴν ἀγαθὴν ψυχὴν ἔχων, κακὸς b

c4 ἐκουσίως T F: ἐκουσίους W d5 φαίνονταί F: φαίνεται T W
e6 ναί add. rec. : om. T W F e7 ἢ δ' ἀμαθεστέρα ἀδικωτέρα secl.
Beck e9 αὕτη T W: αὕτη ἢ F

δὲ ὁ τὴν κακὴν;—ΙΠ. Ναί.—ΣΩ. Ἀγαθοῦ μὲν ἄρα ἀνδρός
 ἐστὶν ἐκόντα ἀδικεῖν, κακοῦ δὲ ἄκοντα, εἴπερ ὁ ἀγαθὸς ἀγαθὴν
 ψυχὴν ἔχει.—ΙΠ. Ἀλλὰ μὴν ἔχει γε.—ΣΩ. Ὁ ἄρα ἐκὼν
 5 ἁμαρτάνων καὶ αἰσχροῦ καὶ ἄδικα ποιῶν, ὦ Ἰππία, εἴπερ τίς
 ἐστὶν οὗτος, οὐκ ἂν ἄλλος εἴη ἢ ὁ ἀγαθός.

ΙΠ. Οὐκ ἔχω ὅπως σοι συγχωρήσω, ὦ Σώκρατες, ταῦτα.

ΣΩ. Οὐδὲ γὰρ ἐγὼ ἐμοί, ὦ Ἰππία· ἀλλ' ἀναγκαῖον οὕτω
 c φαίνεσθαι νῦν γε ἡμῖν ἐκ τοῦ λόγου. ὅπερ μέντοι πάλαι
 ἔλεγον, ἐγὼ περὶ ταῦτα ἄνω καὶ κάτω πλανῶμαι καὶ οὐδέποτε
 ταῦτά μοι δοκεῖ. καὶ ἐμὲ μὲν οὐδὲν θαυμαστὸν πλανᾶσθαι
 οὐδὲ ἄλλον ἰδιώτην· εἰ δὲ καὶ ὑμεῖς πλανήσεσθε οἱ σοφοί,
 5 τοῦτο ἤδη καὶ ἡμῖν δεῖν εἰ μηδὲ παρ' ὑμᾶς ἀφικόμενοι
 πανσόμεθα τῆς πλάνης.

b6 οὗτος T W: om. F

c3 μοι T W: ἐμοί F